

Uholdeen aurkako ibai-parkea Donostiako Txomin-Enea auzoan

Txomin Enea ibai-parkearen esku-hartzea izen bereko auzoaren hirigintza-garapenarekin batera gauzatu da. Degradatutako eta uholde errepikatuen mendeko eremu baten hirigintza-berroneratze integrala da.

Urpean gera daitekeen parke horren bidez, Urumea ibaiaren ur-gordien aurreko arriskua minimizatu nahi da, herritarren aisiarako uholde-lautada baten bidez, natura-balio handikoa, Urumea ibaiaren ibaiertzaren ondoan baitago.

Txomin Enea ibai-parkea sortzea 2015 eta 2020 urteen artean Urumeako uholdeen aurkako planaren barruan egin diren hainbat esku-hartzeren emaitza da. Egindako esku-hartzeen artean, honako hauek nabarmendu daitezke: Espartxoko zubia ordeztzea, Txomin auzo berria kota altuago batean eraikitzea, eta zenbait eraikin eraistea, hala nola Goicoenea baserria, zenbait berotegi, Moja Frantziskotarren komentuaren eraikinaren zati bat (Kristobaldegi pasabidean dagoena) eta Tintorerias París eta Mayo y Goenaga enpresa zaharrak.

Gunearen egungo aireko ikuspegia (2022. urtea), Txomin Enea hirigintza-garapenaren ondoko ibai-parkea.
Iturria: El Diario Vasco.

Aldaketa horiek guztiak gunearen aireko irudietan ikus daitezke:

2010eko eta 2015eko irudien artean, zenbait eraikin industrial eraitsi zirela ikus daiteke, bai eta Txomin-Enea auzoko erdiguneko baratzeak eta beste eraikin batzuk kendu zirela ere.

2015eko eta 2018ko irudien artean, ikus daiteke Urumea ibaitik hurbil dagoen landarediaren eta zuhaitzen zati bat kendu zela, uholdeak egotekotan ahalmen hidraulikoa hobetzeko. Aldi horretan zehaztu zen ibai-parkearen eremua, eta Txomin Eneko hirigintza-garapenetik bereiztu zen.

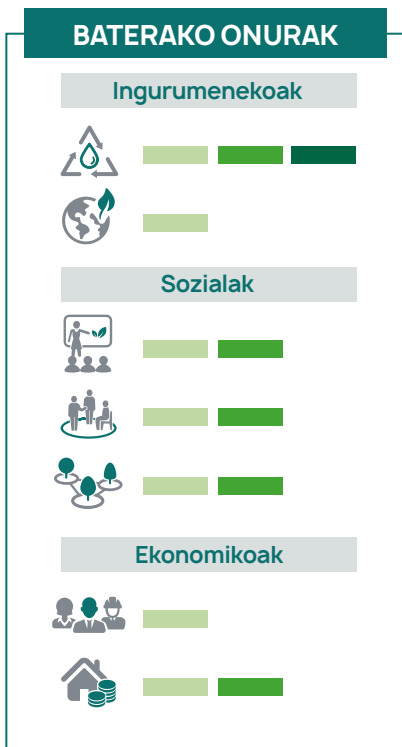
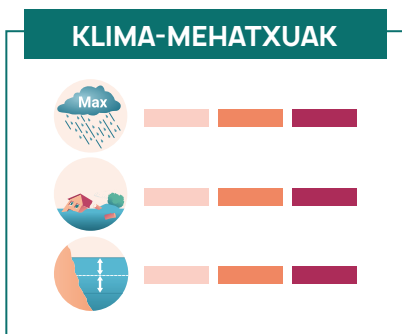
Gunearen aireko ikuspegia 2010ean.

Gunearen aireko ikuspegia 2015ean.

Gunearen aireko ikuspegia 2018an.

Esku-hartzeak barne hartzen dituen NOK tipologia

Uholde kontrolatuko lautada

Txomin Enea ibai-parkea uholde-lautada bat da, gutxi gorabehera 3 ha-ko azalerakoa, eta 800 metroan zehar Urumea ibaiaren ondotik igarotzen da. Eremuak aisiarako eta egunerokoan herritarrek gozatzeko balio du, bai eta uraldietan Urumea ibaiaren uholde-emaria xurgatzeko ere.

Gunearen hirigintza-berroneratze integralerako proiektuaren zati gisa, Txomin Enea auzo berria 7 metroko kota topografikoan dago, jatorrizko kota baino 4 metro gorago. Era berean, lur-ezponda batek eta harri-lubetazko horma batek (3:1) babesten dute auzoa. Horrek bizitegi-eremua ibai-parkeak duen ingurune naturalera modu atsegin eta naturalizatuan egokitzea errazten du.

Ibai-parkeak gutxieneko hiri-ekipamendua du, hala nola eserlekuak, paperontziak eta abar, uraldietan fluxua ez oztopatzeko.

Gunearen aireko ikuspegia 2022an.

Ibai-parkerako oinezkoen sarbidea.

“ Inplikaturako administrazio publikoen arteko komunikazioa eta prestasuna funtsezkoa izan da esku-hartzea arrakastaz garatzeko. URAk, Euskal Herriko Itsasertz Mugartea eta Udalak berak beharrezko erraztasunak jarri ditugu elkar ulertzeko. ”

Donostiako Udaleko Proiektu eta Obren Zuzendaritzako proiektuen eta obra-zuzendaritzaren arduraduna.

Inplikaturako eragileak

- Donostiako Udala
 - Proiektu eta Obren Zuzendaritza
 - Hirigintza Sostengagarriko Zuzendaritza
- Euskal Herriko Itsasertz Mugartea
- Uraren Euskal Agentzia- URA

Datu ekonomikoak

Esku-hartzearen kostua, gutxi gorabehera:
3 milioi €

Arrakasta-faktoreak

Urbanizazioko ezpondak naturalizatzea. Hasiera batean, ibai-parkean, Txomin urbanizazioarekiko mugan, harri-lubetazko hormak jarri nahi ziren, baina ibaiaren ertza berez berreskuratzeko helburua kaltetzen zuten. Hori saihesteko, diseinua aldatu zen, ingurunearekin hobeto eta modu naturalagoan bat egiteko. Aldaketa horrek eremu handiagoa okupatzen du, baina, zalantzarik gabe, askoz egokiagoa eta naturalagoa da, **eta parke-urbanizazio trantsizioa, harmonikoagoa.**

Aurkitutako oztopoak

- Prozesu luzea, hamarkada bat baino gehiago kudeaketa konplexuak egiten.
- Desjabetze-espeditenteak sinatzeko zailtasunak.
- Birkokatze batzuk kudeatzeko zailtasunak, batez ere ibaiari oso lotuta dauden kirol-erakundeak (arraun-kluba, esaterako). Ibaitek hurbil dagoen leku bat aurkitu behar izan da, jarduerarekin jarraitu ahal izateko.
- Hidraulikaren eta ingurumenaren irizpide kontrajarriak; oztopo guztiak kentzea versus zuhaitz gehiago landatzeko beharra. Hasierako proiektuak ibai-parkean zuhaitz- eta zuhaixka-espezieak landatzea ezarri zuen, eremua hiri-baso bihurtzeko. Ura pasatzeko oztoporik gabe mantendu behar zenez eremua, hasierako proposamena ezin izan zen egin. Irizpide hidraulikoaren eta ingurumen-irizpideen arteko oreka lortu behar izan da.

Urbanizazio berrian jasotako **euri-urak bereizgailu hidrodinamiko** baten bidez tratatzen dira, ingurune hartzailera isuri aurretik.